

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра історичного краєзнавства

Затверджено

На засіданні
кафедри історичного краєзнавства
історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

 (Голубко О.Є.)

Силабус з навчальної дисципліни

“Історія України”,

що викладається в межах ОПП Середня освіта (Інформатика)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 014.09 – Середня освіта (Інформатика)

Назва дисципліни	Історія України
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, м. Львів, Україна, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014/09 Середня освіта (Інформатика)
Викладачі дисципліни	Мрака Ігор Богданович, доцент кафедри історичного краєзнавства
Контактна інформація викладачів	viktor.holubko@lnu.edu.ua (завідувач кафедри) ihor.mraka@lnu.edu.ua (лектор) Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 331. м. Львів, вул. Університетська, 1.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (а також за розкладом консультацій кафедри). Можливі он-лайн консультації через MS Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій попередньо треба писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://ami.lnu.edu.ua/course/istoriya-ukrajiny-csit-ei
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія України» є нормативною навчальною дисципліною, яка викладається у другому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний фактографічний і теоретичний матеріал для отримання цілісної картини з історії України. Тому в курсі представлено перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства, біографічні дані про видатних державних, політичних, військових діячів, представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія України» є: поглиблення знань в галузі вітчизняної історії, зокрема закономірностей виникнення і розвитку української нації та державності на території України, найсуттєвіших здобутків культури українського народу, його місця та ролі у контексті світової цивілізації. Набуті знання допоможуть студентам краще орієнтуватися у сучасних суспільно-політичних процесах, що відбуваються в Україні та адекватно визначати у них своє місце, сприятимуть формуванню політичної культури й гуманітарних цінностей. Цілі курсу: Учасники курсу повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, аналізувати фактологічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння та аналіз, показати розуміння загальних тенденцій розвитку українських земель в умовах конкретної історичної епохи
Література для вивчення дисципліни	1. Війна України проти Радянської Росії у 1920 році (документи і матеріали) /упоряд. і авт. передм. Я.Тинченко. Київ:Темпора, 2020. 2. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст. 2-ге видання. Київ, 2000. 3. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ, 1990.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Грушевський М. Історія України-Руси: В 11т., 12 кн. Київ, 1991–1999. 5. Грушевський М. Новий період історії України. Київ, 1992. 6. Дорошенко Д. Нарис історії України. Львів, 1991. 7. Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія. Т.1–3. Івано-Франківськ-Львів, 2018-2020. 8. Західно-Українська Народна Республіка в документах і матеріалах Наукової бібліотеки ЛНУ ім. Івана Франка. альбом-каталог/ упоряд. Ю.Лисий, М. Ільків-Свидницький. Львів, 2018. 9. Історія України /Кер. авт. кол. Ю.Зайцев. Львів, 1996. 10. Історія України в особах: IX–XVIII ст. Київ, 1993. 11. Історія України в особах: IX-XVIII ст. Київ, 1993. 12. Історія України в особах: XIX–XX ст. Київ, 1995. 13. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: Збірник документів і матеріалів. Київ, Чернівці, 2008. 14. Історія України/Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. Львів, 1996. 15. Історія України: нове бачення: У 2 т. /Під ред. В.Смоля. Київ,1995. 16. Історія українського селянства: Нариси в 2-х томах / Відп. ред. В. А. Смолій. Київ, 2006. Том 1–2. 17. Когут З. Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830. Київ, 1996. 18. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України. Навчальний посібник. Київ, 2006. 19. Майдан. Від першої особи.45 історій Революції гідності. Київ, 2015. 20. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України. Київ, 2001. 21. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності / Інститут історії України НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2008. 22. Реєнт О. Павло Скоропадський. Київ, 2003. 23. Усна історія російсько-української війни 2014–2016. Вип. 2. Київ, 2016. 24. Щербак В. О. Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. Київ, 2000. 25. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків: У 3 т. Київ, 1990–1991. 26. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Вид. 3-тє, перероблене та розширене: Київ, 2006.
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 90 годин. Аудиторних занять: 32 години, з них 16 години лекцій, 16 год. практичних занять, 58 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде:</p> <p>знати: перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, суспільно-політичні і соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства, видатних представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель.</p> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Визначати хронологічну послідовність історичних подій; хронологічно співвідносити процеси, які відбувалися на землях України із загальноєвропейськими тенденціями історичного руху. ▪ Показувати на історичній карті території розселення українців, територіальні зміни, що відбувалися, і співставляти їх із сучасними кордонами України. ▪ Характеризувати політико-адміністративний устрій України на

	<p>різних історичних етапах, форми та засади функціонування української державності.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Визначати сутність української національної ідеї, причини розвитку та особливості українського національного та суспільно-політичного рухів у контексті націєтворчих процесів у Центрально-Східній Європі. ▪ Пояснювати економічні та соціальні процеси на території України, сутність переходу від традиційного до індустріального суспільства; називати основні риси модерного суспільства. ▪ Описувати та порівнювати становище українського населення та риси повсякденного життя українців на різних етапах історичного розвитку та у складі різних державних утворень. ▪ Описувати явища культурного та духовного життя; порівнювати ідеї та цінності минулого з сучасними державотворчими ідеями та культурними цінностями українців. ▪ Аналізувати економічну, політичну та культурну активність інших етносів/націй на території України; характеризувати міжнаціональні відносини та наводити приклади взаємодії між українським та іншими національними рухами на території України. ▪ Визначати місце та роль українців у складі Речі Посполитої, Російської імперії, Австрійської (Австро-Угорської) монархії, Радянського Союзу та інших політичних утворень, наводити приклади українського вкладу в буття цих держав. ▪ Визначати суспільну значущість історичних подій, тенденції розвитку українського суспільства, які домінували на різних історичних етапах, та причинно-наслідкові зв'язки. ▪ Шукати історичну інформацію та користуватися різними джерелами інформації (науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями та ін.). <p>Критично оцінювати історичну інформацію та інтерпретувати її з урахуванням множинності підходів; формувати власну точку зору та представляти її в усній та писемній формі.</p>
Компетентності	<p><i>Загальні (ЗК):</i></p> <p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.,</p> <p>ЗК 7 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку,</p> <p>ЗК 8 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН5 Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них,</p> <p>ПРН 6 Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками,</p> <p>ПРН 10 Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p>

Ключові слова	Україна, історія, державне будівництво, українська нація, Київська Русь, Гетьманщина, національне відродження, політична партія, Українська Центральна Рада, Гетьманат, Директорія, Західноукраїнська Народна Республіка, міжвоєнний період, Голодомор, репресії, Друга світова війна, політика «радянізації», Рух опору, ОУН, УПА, партизани, АК, відбудова, шістдесятники, дисидентський рух, «перебудова», незалежність
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, семінарських занять і консультацій.
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці 2 семестру
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції Модульний контроль.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор. Можливість підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Практичні заняття становлять 100% семестрової оцінки. Залік виставляється за підсумками роботи студента на семінарських заняттях. Усього в курсі є вісім семінарів. За виступ на семінарі можна отримати до 20 балів, за участь у обговореннях – до 15 балів. Передбачається, що кожен студент виступить хоча б на двох семінарах.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів (реферати, есе) будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає в списку рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час семінарських занять, а також за індивідуальні письмові роботи.</p> <p>Порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Тиж- день	Теми	Форма діяльності	год
1	ТЕМА 1. Вступ. Державотворчі процеси в епоху раннього середньовіччя. Формування Руської держави у IX - першій половині XI ст.	Лекція	2 (лекц.)
2	ТЕМА 2. Політична трансформація Київської Русі у другій половині XI - першій половині XIII століття.	Семінар	2 (сем.)
3	ТЕМА 3. Державно-правовий та політичний статус українських земель у XIV–першій половині XVI ст. Феномен українського козацтва	Лекція	2 (лекц.)
4	ТЕМА 4. Суспільно-політичний феномен українського козацтва	Семінар	2 (сем.)
5	ТЕМА 5. Українська революція середини XVII ст.	Лекція	2 (лекц.)
6	ТЕМА 6. Руїна та подолання її наслідків. Україна в добу гетьмана Івана Мазеви.	Семінар	2 (сем.)
7	ТЕМА 7. Руйнування державних структур Гетьманщини та інтеграція українських земель до складу Російської імперії.	Лекція	2 (лекц.)
8	ТЕМА 8. Інституційний розвиток та ідейні основи українського національного руху наприкінці XVIII–першій половині XIX ст.	Семінар	2 (сем.)
9	ТЕМА 9. Розвиток українського національного руху в другій половині XIX – початку XX ст.	Лекція	2 (лекц.)
10	ТЕМА 10. Модернізація українського суспільства на початку XX ст.	Семінар	2 (сем.)
11	ТЕМА 11. Українська національна революція 1917–1920 рр. (період УНР Центральної Ради та Гетьманату)	Лекція	2 (лекц.)
12	ТЕМА 12. Українська національна революція 1917–1920 рр.(ЗУНР, УНР періоду Директорії)	Семінар	2 (сем.)
13-14	ТЕМА 13. Національно-визвольний рух в Україні 20–х–80-х рр. XX ст. :еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності (Український визвольний рух у міжвоєнний період)	Лекція, семінар	4 (лекц., сем.)
15	ТЕМА 14. Національно-визвольний рух в Україні 20-х–80-х рр. XX ст. :еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності	Лекція	2 (лекц.)
16	ТЕМА 15. Українське державотворення в умовах незалежності.	Семінар	2 (сем.)

